

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619206040
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7619206040.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

rajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35724803, so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, proti žalovanej: S. Š., J.. X.X.XXXX, Y. G. J., L. U. XXX/XX, o zaplatenie 218,45 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 14. januára 2020 sp. zn. 9Csp/133/2019

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 14. januára 2020 č. k. 9Csp/133/2019 - 50.

Stranám sporu nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ a lebo len „súd“) rozsudkom zo dňa 14. januára 2020 č. k. 9Csp/133/2019 - 50 žalobu zamietol (výrok I. a žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe podanej na súd dňa 9.10.2019, ktorou sa žalobca domáhal od žalovanej zaplatenia istiny 218,45 € s príslušenstvom a náhrady trov konania. V žalobe uviedol, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 29.4.2019 medzi postupcom Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanej. Postupca uzatvoril dňa 14.2.2014 Zmluvu č. 4402045058, ktorej súčasťou boli Obchodné podmienky postupcu. Na základe zmluvy postupca poskytol žalovanej peňažné prostriedky. Podmienky ich čerpania, plácania, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a Obchodných podmienkach. Zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky náležitosti zmluvy o úvere. Žalovaná neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy. Ku dňu postúpenia pohľadávky pohľadávka žalobcu predstavovala sumu 813,99 €, ktorá pozostávala z istiny 482,25 €, riadneho úroku 20830 €, úroku z omeškania 107,76 € a poplatkov 15,68 €. Žalovaná čerpala peňažné prostriedky v celkovej výške 653,46 € a uhradila sumu 435,01 €. Žalovaná suma predstavuje rozdiel medzi čerpanými peňažnými prostriedkami a úhradami žalovanej t.j. sumu 218,45 €. Zvyšnú časť dlžnej sumy si žalobca neuplatňuje. Úrok z omeškania si uplatňuje odo dňa nasledujúceho po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

3. Právne vec posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 1, 2, § 565 ods. 2, § 39 OZ spolu s § 1 ods. 1, § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. a žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

4. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že medzi predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená dňa 14.2.2014 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom úvere. Uvedená úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle všeobecných ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj osobitných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Z obsahu zmluvy je zrejme, že ide o formulárovú zmluvu pripravenú vopred žalobcom, ktorý pri uzatvorení zmluvy konal v rámci predmetu svojej činnosti. Žalovaná pri uzatvorení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej resp. inej podnikateľskej činnosti, zmluvu uzatvorila ako fyzická osoba. Žalobca si v tomto konaní uplatnil nárok zo Zmluvy o revolvingovom úvere, na základe ktorej žalovaná prostredníctvom platobnej karty čerpala peňažné prostriedky v celkovej sume 653,46 € a na splatenie úveru uhradila len sumu 435,01 €. Podanou žalobou sa pritom žalobca domáhal úhrady len rozdielu medzi čerpanými a zaplatenými peňažnými prostriedkami t.j. sumy 218,45 €.

5. Pôvodný veriteľ (spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s.) postúpil žalobcovi v tomto konaní svoju pohľadávku voči žalovanej Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 25.4.2019. V prvom rade sa preto súd zaoberal otázkou vecnej legitímácie žalobcu, teda otázkou, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky medzi pôvodným veriteľom žalovanej a žalobcom. Poukázal na to, že vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (navrhovateľ) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (odporca) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný) (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. 11. 2011, č. k. III. ÚS 517/2011-9). Z uvedenej definície vecnej legitímácie je zrejme, že stranou sporu môže byť ktorákoľvek fyzická, či právnická osoba, ktorá podá žalobu resp. voči ktorej je žaloba podaná. Uvedené však neznamená, že táto strana sporu je aj v konaní vecne legitimovaná t.j. že je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia resp. hmotnoprávnej povinnosti. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je pritom rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy to, či účastníkom objektívne je alebo nie je.

6. Súd vychádzal z úvahy, že v zmysle citovaného ustanovenia § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. veriteľ môže postúpiť pohľadávku voči spotrebiteľovi len ak sú kumulatívne splnené zákonom ustanovené podmienky, pričom jednou z nich je, že sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

7. Z dokazovania považoval súd za preukázané, že konečný termín splatnosti posudzovaného spotrebiteľského úveru, keďže sa jednalo o revolvingový úver, nebol medzi veriteľom a žalovanou zmluvne dohodnutý. Ku konečnej splatnosti poskytnutého revolvingového úveru teda doposiaľ nedošlo. Postúpenie pohľadávky z tohto úveru tak prichádzalo do úvahy iba v prípade, že pohľadávka z predmetného úveru by sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti. Žalobca v konaní poukázal na to, že zo strany jeho predchodcu došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru z dôvodu, že žalovaná si neplnila povinnosti splácať úver riadne a včas. Súdu pritom bola predložená výzva na splatenie celého úveru aj s podacím hárkom svedčiacim o tom, že výzva bola žalovanej odoslaná. Napriek tomu súd konštatoval, že zo strany žalobcu nebolo preukázané platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru t.j. v konaní nebola preukázaná existencia splatnej pohľadávky pôvodného veriteľa voči žalovanej v čase postúpenia pohľadávky žalobcovi.

8. V zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka mohol veriteľ vyhlásiť splatnosť celého úveru, najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, avšak iba v prípade, ak súčasne upozornil žalovanú v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. V konaní nebolo preukázané, aby žalovaná bola pred vyhlásením splatnosti celého spotrebiteľského úveru vyzvaná k úhrade dlžnej čiastky a upozornená na uplatnenie práva vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, hoci súd vyzval žalobcu na predloženie výzvy adresovanej žalovanej pred zosplatením celého úveru. Žalobca tak v tomto smere neuniesol dôkazné bremeno. Nemožno totiž v danom prípade rešpektovať skutočnosť uvedenú žalobcom a to, že žalovaná bola vyzvaná k úhrade dlžných splátok a upozornená na možnosť zosplatenia celého úveru telefonicky. Zo strany žalobcu v konaní nebolo preukázané, aby vyššie uvedená podmienka pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru bola splnená. Žalobca nepreukázal skutočnosť, že spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru vyzvala žalovanú k úhrade dlžných splátok a to, aby ju upozornil na možnosť zosplatenia úveru.

Vyhlásenie splatnosti celého spotrebiteľského úveru je preto v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatné. Keďže teda predmetný úver nestal splatným spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. nebola oprávnená postúpiť pohľadávku v prospech žalobcu. Z uvedených dôvodov t.j. z dôvodu, že postúpená pohľadávka nebola splatnou aj postúpenie pohľadávky na žalobcu je v rozpore so zákonom, a preto je tento právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný.

9. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP a pretože žalovaná, ktorá bola v konaní úspešná si žiadne trovy neuplatnila, žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

10. Proti uvedenému rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie a prizná žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania, respektíve napadnutý rozsudok zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

11. Nestotožnil sa s právnym posúdením súdu, že v konaní nebolo preukázané, že by došlo k splatnosti pohľadávky, t.j. že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný v konaní. Žalobca má za to, že v zmluve o revolvingovom úvere absentovala medzi pôvodným veriteľom a žalovanou dohoda o plnení v splátkach, na čo súd neprihliadol. Zdôraznil zároveň že revolvingový úver je špecifickým bankovým produktom, na základe ktorého žalovaná čerpala peňažné prostriedky, avšak konečný termín splatnosti nebol zmluvne dohodnutý. Žalobca je preto toho názoru, že pôvodný veriteľ si stanovil čas povinnosti pre vyplatenie dlhu dlžníkom zaslaním výzvy zo dňa 24.11.2016 v zmysle ust. § 563 OZ. Až touto výzvou pôvodný veriteľ teda určil splatnosť predmetného záväzku žalovanej, preto súd nesprávne právne posúdil splatnosť pohľadávky v zmysle ust. § 565 OZ a nesprávne aplikoval aj ust. § 53 ods. 9 OZ, nakoľko k splatnosti pohľadávky došlo práve aplikáciou ust. § 563 OZ. Žalobca je v konaní aktívne vecne legitimovaný nakoľko došlo k splatnosti predmetnej pohľadávky výzvou na plnenie dlhu zo dňa 24.11.2016 v súlade s § 563 OZ a k následnému platnému postúpeniu pohľadávky v súlade s ust. § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z.

12. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

14. Rozsudok je v o výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 8. júna 2021 o 10.05 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 2.6.2021 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

16. Žalobca v odvolaní uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, t.j. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f/) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h/).

17. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP (do 30.6.2016 s ust. § 132 O.s.p.), a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

18. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP (do 30.6.2016 z ust. § 133 až 135 O.s.p.).

19. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

20. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

21. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, rozsudok náležite odôvodnil a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

22. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku v napadnutej časti, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

23. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, ktorý vyplýva z tej skutočnosti, že zmluvou o postúpení pohľadávok žalobcovi nebola postúpená splatná pohľadávka pre nedodržanie podmienok v zmysle § 53 ods. 9 OZ, ako to správne, podrobne a výstižne uviedol súd v odôvodnení napadnutého rozsudku (ktorá skutočnosť mala za následok zamietnutie žaloby).

24. Súd svoje úvahy, ako dospel k týmto záverom, podrobne uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku s poukazom na zistený skutkový stav a právne predpisy, ktoré aplikoval, a preto mu nemožno vytýkať, že by jeho rozhodnutie bolo arbitrárne.

25. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné :

26. Predmetom konania je pohľadávka, ktorú žalobca nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávky po tom, ako právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru (revolvingového úveru).

27. Podstatou odvolacích námietok je preskúmanie správnosti záverov súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu odvodzoval od zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 29.4.2019 uzatvorenej medzi postupcom spoločnosťou HOME CREDIT Slovakia, a. s. Piešťany a žalobcom, na základe ktorej mala byť postúpená pohľadávka postupcu voči žalovanej vyplývajúca zo zmluvy uzatvorenej medzi postupcom a žalovanou dňa 14.2.2014. Uvedenou zmluvou právny predchodca žalobcu spoločnosť HOME CREDIT Slovakia, a. s. Piešťany uzatvoril so žalovanou zmluvu o úvere a zmluvu o revolvingovom úvere s výškou kreditného limitu 500 €.

28. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal skutočnosť, že spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru vyzvala žalovanú k úhrade dlžných splátok a to, aby ju upozornil na možnosť zosplatenia úveru. Preto nedošlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, keďže v konaní nebola preukázaná existencia splatnej pohľadávky pôvodného veriteľa voči žalovanej v čase postúpenia pohľadávky žalobcovi.

29. Žalobca má za to, že nie je možné aplikovať v tomto prípade ust. § 53 ods. 9 OZ, nakoľko k splatnosti pohľadávky došlo aplikáciou ust. § 563 OZ. V zmluve o revolvingovom úvere absentovala medzi pôvodným veriteľom a žalovanou dohoda o plnení v splátkach, na čo súd neprihliadol. Zdôraznil zároveň že revolvingový úver je špecifickým bankovým produktom, na základe ktorého žalovaná čerpala peňažné prostriedky, avšak konečný termín splatnosti nebol zmluvne dohodnutý. Veriteľ si stanovil čas povinnosti pre vyplatenie dlhu dlžníkom zaslaním výzvy zo dňa 24.11.2016 v zmysle ust. § 563 OZ.

30. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom odvolateľa, že uvedenou výzvou zo dňa 24.11.2016 pôvodný veriteľ určil splatnosť predmetného záväzku žalovanej v zmysle 563 OZ, pretože medzi nimi nebol určený konečný termín splatnosti revolvingového úveru. Naopak odvolací súd považuje za správne úvahy súdu prvej inštancie a aplikáciu § 565 spolu s § 53 ods. 9 OZ, teda považuje za správne právne posúdenie splatnosti pohľadávky v zmysle uvedených ust. § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ tak ako to realizoval súd prvej inštancie.

31. Nebolo možné akceptovať námietku odvolateľa o absencii dohody o plnení v splátkach v zmluve, ani poukaz na špecifický charakter revolvingového úveru.

32. Z obsahu zmluvy v časti týkajúcej sa revolvingového úveru jednoznačne vyplýva, že termín splatnosti mesačnej splátky je vždy k 20. dňu v mesiaci, teda v danom prípade bolo jednoznačne dohodnuté plnenie v splátkach (aj keď ich výška nebola dohodnutá), preto súd prvej inštancie správne aplikoval aj ust. § 53 ods. 9 OZ.

33. Aj keď revolvingový úver vzhľadom na svoj charakter, v zmysle ktorého v rámci zmluvne dohodnutého úverového rámca dlžník môže postupne čerpať peňažné prostriedky a postupne ich vracat' bez toho, aby bola vopred dojednaná presne stanovená výška splátky, je produktom, základom ktorého je práve umožnenie dlžníkovi poskytnuté prostriedky postupne splácať splátkami (ktoré si stanoví sám).

34. Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že uzavretá revolvingová zmluva (úverová zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty) nie je vylúčená z pôsobnosti zákona 129/2010 Z.z., s poukazom na ust. § 1 ods. 3 citovaného zákona, ktorý taxatívne určuje, čo sa nepovažuje za spotrebiteľský úver. Pretože úver poskytnutý a čerpaný formou kreditnej karty nie je vylúčený z pôsobnosti zákona 129/2010 Z.z., veriteľ je povinný i pri revolvingových spotrebiteľských úveroch splniť podmienky upravené v tomto zákone a zmluva o takomto úvere musí obsahovať náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 citovaného zákona vychádzajúc zo vstupných údajov.

35. Medzi tieto obligatórnych náležitostí zmluvy stanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch patrí aj výška a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V prípade ak zmluva o spotrebiteľskom úvere tieto povinné údaje neobsahovala (t.j. neobsahovala údaj o plnení v splátkach), nemôže byť táto skutočnosť vykladaná na škodu spotrebiteľa, tak ako to tvrdí odvolateľ a nemôže zbavovať veriteľa povinnosti v zmysle § 53. ods. 9 OZ upozorniť spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na mimoriadne zosplatnenie celého zostatku dlhu.

36. Napokon aj zo znenia výzvy zo dňa 24.11.2016 je zrejmé, že aj pôvodný veriteľ mal za to, že touto listinou si uplatňuje právo podľa § 565 na zosplatnenie celého zostatku dlhu (pretože si žalovaná neplnila svoje povinnosti) a nie určuje splatnosť pohľadávky, ktorá nebola dojednaná.

37. Odvolací súd poukazuje na to, že aj samotný žalobca v žalobe okrem iného uviedol, že žalovaná neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy, preto ku dňu postúpenia pohľadávky bola celá pohľadávka právneho predchodcu splatná, nakoľko tento využil svoje právo zosplatniť pohľadávku a podaním zo dňa 24.11.2016 upozornil žalovanú, že si toto právo uplatňuje a zároveň ju vyzval k dobrovoľnej úhrade pohľadávky.

38. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 53 ods. 9 OZ).

39. Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 OZ).

40. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplývajú podmienky, za ktorých môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ktorými sú v zmysle ust. § 565 OZ: 1. možnosť straty výhody splátok bola výslovne určená v dohode medzi veriteľom a dlžníkom alebo v súdnom rozhodnutí, 2. dlžník nesplní niektorú zo splátok v deň jej splatnosti a 3. veriteľ požiada dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

41. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, k vyššie uvedeným podmienkam pristupujú ešte ďalšie dve podmienky v zmysle citovaného ust. § 53 ods. 9 OZ, a to: 1. veriteľ má právo na tzv. stratu výhody splátok (možnosť požadovať zaplatenie celého dlhu naraz pred jeho konečnou splatnosťou) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a 2. veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

42. Podmienkou účinného zosplatnenia úveru teda je, že veriteľ pred zosplatnením pohľadávky má povinnosť upozorniť spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie (výkon) tohto práva.

43. Upozornenie veriteľa vo vzťahu k spotrebiteľovi na uplatnenie práva podľa § 565 OZ je teda podmienkou pre účinný výkon tohto práva.

44. Ak táto podmienka nie je splnená, je zosplatnenie neúčinné a veriteľ nemá právo na zaplatenie celého dlhu naraz.

45. V prejednávanej veci vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu žalovaného neupozornil pred zosplatnením úveru, že je v omeškaní s plnením, nevyzval ho na doplatenie dlžnej sumy a neupozornil ho na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade omeškania so splátkou, trvajúceho viac ako tri mesiace.

46. Žalobca uviedol, že pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru postupca viac krát telefonicky upozornil žalovanú na omeškanie splátok a možnosť zosplatnenia celého úveru v prípade, ak si svoj záväzok nebude riadne a včas plniť. Následne postupca využil svoje právo zosplatniť pohľadávku a podaním zo dňa 24.11.2016 upozornil žalovanú, že si toto právo uplatňuje. Zároveň vyzval žalovanú k dobrovoľnej úhrade pohľadávky.

47. Odvolací súd dopĺňa, že oznámenie o zosplatnení nie je možné stotožňovať s upozornením veriteľa na možnosť zosplatniť úver v zmysle § 53 ods. 9 OZ.

48. Podľa obsahu vyššie uvedenej listiny jednoznačne ide už o využitie práva podľa § 565 OZ, t. j. práva žiadať zaplatenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok a keďže využitiu tohto práva nepredchádzalo upozornenie spotrebiteľa na možnosť uplatniť toto právo v lehote nie kratšej ako 15 dní, je záver súdu o využití práva tzv. straty výhody splátok veriteľom v rozpore so zákonom a v nadväznosti na to záver o neúčinnom zosplatnení úveru, správny.

49. Vzhľadom na skutočnosť, že k zosplatneniu úveru došlo v rozpore so zákonom, bola tak postúpená na žalobcu pohľadávka, ktorá sa nestala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a tým neboli splnené podmienky platného postúpenia práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 17 zák. č. 129/2010 Z.z.

50. Podmienkou platného postúpenia v zmysle § 17 zák. č. 129/2010 Z.z. totiž je, že prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (ods. 1 písm. b/).

51. Postúpenie pohľadávky v rozpore s citovaným zákonným ustanovením má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky z úverovej zmluvy, uzavretej medzi právny predchodcom žalobcu a žalovaným a žalobca preto nie je aktívne legitimovaný v tomto spore.

52. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

53. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, nemá preto právo na náhradu trov odvolacieho konania, úspešnej žalovanej preukázateľne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

54. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).